

**REKISTERISELOSTE/REKISTERÖIDYN
INFORMOINTI 15.2.2021**

POTILASREKISTERI

1 REKISTERINPITÄJÄ

Nimi:

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Osoite:

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Stenbäckinkatu 9, PL 100, 00029 HUS

Yhteystiedot:

Puhelinvaihtelu: 09 4711

Kirjaamon telefax: 09 471 75500

Kirjaamon sähköposti: keskuskirjaamo@hus.fi

Postiosoite: HUS keskuskirjaamo, PL 200, 00029 HUS

---

2 REKISTERIN VASTUHENKILÖ

Rekisterin vastuhenkilö: HUSin johtajaylilääkäri

Rekisteriasioita hoitavia viranhaltijoita ovat

- yhtymähallinnon hallintoylilääkäri
- HYKS:n tulosyksiköiden hallinnolliset ylilääkärit
- sairaanhoitoalueiden johtavat lääkärit
- sairaanhoidollisten palveluyksiköiden johtavat lääkärit

Edellä mainitut viranhaltijat käsittelevät mm. virheenoikaisuja tai tietojen poistoja koskevat vaatimukset.

---

3 TIETOSUOJAVASTAAVA

Petri Hämäläinen, kehittämisspäällikkö

Postiosoite:

PL 440 00029 HUS

Sähköposti:

petri.hamalainen@hus.fi

---

4 YHTEYSTIEDOT REKISTERIÄ KOSKEVISSA ASIOISSA

Kts. [Etusivu/Tietoa meistä/Yhteystiedot/Kirjaamot ja arkistot](#).

5 HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYN TARKOITUS

- potilaan tutkimuksen ja hoidon järjestäminen, suunnittelu, toteutus, seuranta ja
- laadunvalvonta
- potilaan hoidon ja tutkimusten laskuttaminen
- terveydenhuollon toiminnan suunnittelu, tilastointi, seuranta ja arviointi
- tieteellinen tutkimus
- ammattihenkilöiden toiminnan valvonta
- terveydenhuollon opetus

6 HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYN PERUSTA

Edellä kuvattu henkilötietojen käsittely perustuu mm. seuraaviin säädöksiin:

- EU tietosuoja-asetus 2016/679, 6 artiklan 1 c) ja e) kohdat
- terveydenhuoltolaki 30.12.2010/1326
- laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 9.2.2007/159
- erikoissairaanhoidolaki 1.12.1989/1062
- mielenterveyslaki 14.12.1990/1116
- arkistolaki 23.9.1994/831
- laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 28.6.1994/559
- laki potilaan asemasta ja oikeuksista 17.8.1992/785
- sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista 30.3.2009/298
- laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä 26.4.2019 2019/522
- liikennevakuutuslaki 460/2016
- laki tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnasta 1512/2016

7 REKISTERIN TIETOSISÄLTÖ

Potilasrekisteri sisältää potilaan palvelutapahtumat ja niihin liittyvät sairauden ja hoidon kulkua koskevat potilaskertomusmerkinnät, tutkimustilaukset, tutkimuslausunnot ja -tulokset sekä niihin liittyvät tekniset tallenteet. Potilasrekisteri muodostuu

potilastietojärjestelmästä, sairaus- tai toimintakohtaisista potilastietojärjestelmistä (esim. leikkaustoiminnan ohjaus), sairaanhoidollisten palveluiden potilastietojärjestelmistä (esim. laboratorio ja kuvantaminen) sekä paperi- ja filmimuotoisista potilasasiakirjoista.

Potilasrekisteriin tallennetaan potilaan yksilöimiseksi ja asioinnin järjestämiseksi tarvittavat henkilötiedot: nimi ja henkilötunnus, kotikunta, osoite, puhelinnumero, potilaan äidinkieli/asiointikieli, potilaan nimeämä yhteyshenkilö, tarvittaessa alaikäisen huoltaja/huoltajat tai potilaan laillisen edustajan yhteystiedot.

Potilasrekisteriin kuuluu myös muista terveydenhuollon toimintayksiköistä saadut hoidon kannalta välttämättömät tiedot.

8 SÄÄNNÖNMUKAISET TIETOLÄHTEET

Tiedot saadaan

- HUS:n oman toiminnan kautta hoidon yhteydessä
- rekisteröidyiltä itseltään
- viranomaisilta
- henkilötiedot digi- ja väestötietovirastolta
- muilta terveydenhuollon toimintayksiköiltä

9 HENKILÖTIETOJEN VASTAANOTTAJARYHMÄT

Hoitoon liittyvät vastaanottajat:

- terveydenhuollon toimintayksiköt ja lääkärit, jotka tekevät potilaista lähetteen HUS:iin
- potilaiden jatkohoidosta vastaavat terveydenhuollon toimintayksiköt
- potilaat

Vastaanottajat, joille HUS:lla on lainsäädännön perusteella joko oikeus tai velvollisuus luovuttaa tietoja:

- vakuutusyhtiöt ja vakuutuslaitokset
- kuntien sosiaali- ja terveystieteelliset
- terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- kansaneläkelaitos
- valvontaviranomaiset kuten mm.
  - aluehallintovirasto
  - valvira
  - tietosuojavaltuutetun toimisto
- oikeusviranomaiset
- poliisi
- onnettomuustutkintainstituutti

10 TIETOJEN SÄÄNNÖNMUKAISET LUOVUTUKSET

Tietoja luovutetaan potilaan jatkohoidosta vastaaville terveydenhuollon toimintayksiköille seuraavilla mm. edellytyksillä:

- Potilaslain (17.8.1992/785) mukaisesti potilaan suostumuksella
- Terveydenhuoltolain (30.12.2010/1326) perusteella silloin, kun potilas on informoitu sairaanhoitopiiriin yhteisestä potilastietorekisteristä eikä potilas ole kieltänyt tietojensa luovuttamista
- Potilastiedon arkiston (KanTa) kautta potilaan suostumuksella

Tietoja luovutetaan ilmoitusvelvollisuuden tai -oikeuden perusteella mm. seuraavien säädösten perusteella:

- Laki terveydenhuollon valtakunnallisista henkilörekistereistä (1989/556)
- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
- Lastensuojelulaki (417/2007)
- Sairausvakuutuslaki 21.12.2004/1224
- Sosiaalihuoltolaki 1301/2014
- Tartuntatautilaki 1227/2016
- Työtapaturma- ja ammattitautilaki (2015/459)

Tietoja luovutetaan tieteelliseen tutkimukseen

- eettisen toimikunnan puoltavan lausunnon ja tutkimuslupapäätöksen perusteella sekä
- tutkimuslupapäätöksen perusteella ns. rekisteritutkimukseen

Tietoja luovutetaan myös ns. toisilain (laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä 552/2019) mukaisesti käyttötarkoituksiin lupahakemuksen ja HUSin viranomaispäätöksen perusteella silloin, kun tietolupahakemus tai tietopyyntö koskee vain HUSin tietoja.

HUSilla on velvollisuus luovuttaa tietoja myös em. toisilain mukaiselle kansalliselle tietolupaviranomaiselle (Findata) silloin, kun tietolupaviranomainen hyväksyy useita rekisterinpitäjiä koskevat tietolupahakemukset tai tietopyynnöt ja muodostaa niistä aggregoitua tietoa.

Sosiaali- ja terveystietojen toissijaista käyttöä koskevan lain mukaiset käyttötarkoitukset ovat:

- tieteellinen tutkimus
- tilastointi
- kehittämis- ja innovaatiotoiminta
- viranomaisohjaus ja valvonta
- viranomaisten suunnittelu- ja selvitystehtävät
- opetus
- tietojohdaminen

Lisäksi tietoja voidaan luovuttaa Biopankkiin biopankkilain (688/2012) mukaisella potilaan suostumuksella, kts. tarkemmin [Helsingin biopankin internet-sivut](#).

11 TIETOJEN SÄILYTYSAIKA

Potilasasiakirjojen säilytysaika on säädetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella potilasasiakirjoista (30.3.2009/298). Säilytysaika on pääsääntöisesti 12 vuotta potilaan kuolemasta.

12 REKISTERÖIDYN OIKEUDET

Rekisteröidyllä on seuraavat oikeudet:

- Oikeus saada pääsy omiin henkilötietoihin (15 artikla)
- rekisteröity voi tehdä kirjallisen tietopyynnön omista tiedoistaan
- Oikeus tietojen oikaisemiseen (16 artikla)
- rekisteröity voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen
- Oikeus tietojen poistamiseen (17 artikla)
- rekisteröity voi vaatia rekisterin käyttötarkoituksen kannalta turhan tai väärän tiedon poistamista
- Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (18 artikla)
- rekisteröity voi tehdä vapaamuotoisen vaatimuksen, joka käsitellään aina tapauskohtaisesti
- Oikeus vastustaa käsittelyä (21 artikla)
- rekisteröity voi tehdä vapaamuotoisen vaatimuksen, joka käsitellään aina tapauskohtaisesti
- Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen (20 artikla)
- rekisteröity voi tehdä vapaamuotoisen vaatimuksen, joka käsitellään aina tapauskohtaisesti

Ohjeet, lomakkeet ja postitusosoitteet löytyvät HUSin internet-sivulta kohdasta [Potilaalle/Opas potilaalle/Hoidon jälkeen](#)

Lomakkeet voi myös pyytää tulostettuna esim. hoitokäynnin yhteydessä.

Tietyissä tilanteissa rekisterinpitäjä voi perustellusta syystä kieltäytyä toteuttamasta rekisteröidyn vaatimuksia. Esim. tietojen totaaliseen poistovaatimukseen ei voida suostua, koska tietojen säilytysaika ja -velvollisuus on lailla säädetty. Sen sijaan yksilöity korjaus- tai poistovaatimus toteutetaan, jos HUSin terveydenhuollon ammattihenkilö toteaa, että kyseessä on virheellinen tai potilasrekisterin käyttötarkoituksen kannalta turha tieto.

13 TIETOJEN SIIRTO EU:N TAI ETA-ALUEEN ULKOPUOLELLE

Henkilötietoja siirretään tietosuoja-asetuksen 45 artiklan mukaisesti sellaisiin EU/ETA-alueen ulkopuolisiin maihin, joissa on EU Komission hyväksymä tietosuojan taso. Komissio ylläpitää listaa ns. kolmansista maista, joissa tietosuoja on Komission tekemän erillispäätöksen perusteella vastaavalla tasolla kuin EU:ssa.

Henkilötietoja siirretään EU/ETA-alueen ulkopuolelle kolmansiin maihin tai kansainvälisille järjestöille siten, että rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä on toteuttanut tietosuoja-asetuksen 46-47 artiklojen mukaiset suojatoimet ja rekisteröidyillä on käytettävissä täytäntöönpanokelpoisia oikeuksia ja tehokkaita oikeussuojakeinoja. Tyypillisin suojakeino on se, että tietoja ei siirretä tunnisteellisesti vaan henkilötiedot pseudonymisoidaan ennen siirtoa. Esimerkiksi henkilötietojen koodaaminen on pseudonymisointia, jolloin siirrettyjä ja koodattuja tietoja ei voida yhdistää tiettyyn henkilöön ilman koodiavainta, joka jää rekisterinpitäjälle. Muita yleisiä suojatoimia pseudonymisoinnin ohella ovat mm.

- EU Komission hyväksymät menettelyt ja lausekkeet henkilötietojen siirtoa koskevissa sopimuksissa
- asianmukainen tiedottaminen rekisteröidyille tietojen käsittelytarkoituksesta
- rekisteröidyn tiedonsaatiooikeuksien takaaminen

Jos em. suojatoimia ei ole käytössä, voidaan tietoja siirtää EU/ETA:n ulkopuolelle myös rekisteröidyn nimenomaisella suostumuksella. Tällöin rekisteröidylle ilmoitetaan, että henkilötietojen suoja ei välttämättä ole yhtä hyvällä tasolla kuin EU/ETA-alueella.

---

14 REKISTERIN SUOJAUKSEN PERIAATTEET

A Sähköisesti käsiteltävät tiedot

Salassa pidettävät asiat ja asiakirjat on suojattu potilastietojärjestelmien roolipohjaisella käyttöoikeushallinnalla. Käyttöoikeudet potilastietojärjestelmiin myönnetään roolipohjaisesti työtehtävien ja työyksikön perusteella. Normaalisti poikkeavat käyttöoikeudet hyväksyy työntekijän esimies.

B Manuaalinen aineisto

Paperimuodossa oleva aineisto säilytetään lukituissa filoissa, joihin on pääsy vain ko. asioita tai asiakirjoja käsittelevillä henkilöillä.

---

15 OIKEUS TEHDÄ VALITUS VALVONTAVIRANOMAISELLE

Jokaisella rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle, erityisesti siinä jäsenvaltiossa, jossa hänen vakinainen asuinpaikkansa tai työpaikkansa on taikka jossa väitetty rikkominen on tapahtunut, jos rekisteröity katsoo, että häntä koskevien henkilötietojen käsittelyssä rikotaan EU tietosuoja-asetusta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muita hallinnollisia muutoksenhakukeinoja tai oikeussuojakeinoja.

Valvontaviranomaisen tiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

<https://tietosuoja.fi/etusivu>

Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi

Puhelinvaihe: 029 566 6700

Kirjaamo: 029 566 6768